

Bu ay, duygularınızın bedeninize etkileriyle ilgili gözlem yapmanızı istiyoruz. Gözlem notlarınızı 25 Eylül'e kadar göndermenizi bekliyoruz. Gönderdikleriniz arasından seçtiklerimizi Kasım 2024 sayımızda yayımlayacağız.

İşte karşınızda Temmuz 2024 sayımızda istediğimiz, tohumlarla ilgili gözlem notlarınız.

Gözlem Yaparken Nelere Dikkat Etmemiz Gerekir?

- Gözlem bir olayı, bir nesneyi ya da bir canlıyı dikkatle inceleyerek onun hakkında bilgi toplamaya çalışmaktır.
- Gözlem yaparken duyularımızı kullanırız. Örneğin bir kuşu gözlemliyorsak kuşun çıkardığı sesi duymaya çalışır, nasıl görüldüğünü inceler, nasıl hareket ettiğini izleriz.
- Gözlemleyeceğimiz şeye bağlı olarak dürbün, saat, büyüteç, cetvel gibi değişik araçlardan yararlanabiliriz. Gözlem sonucunda elde ettiğimiz bilgileri, gözlemin yapıldığı yer ve zamanı unutmamak için not edebiliriz. Ayrıca gözlemimizi yazdığımız kâğıda, çektiğimiz fotoğrafları, çizdiğimiz resimleri ya da varsa gözlem sırasında topladıklarımızı yapıştırabiliriz.

Gözlemlerinizi e-posta ya da internet sitemiz aracılığıyla gönderebilirsiniz.
e-posta: cocuk@tubitak.gov.tr
İnternet: bilimcocuk.tubitak.gov.tr/form/siz-de-gonderin

Domates Tohumları

Haziran ayının sonlarına yaklaştığımızda babam domates fidesi dikmenin tam vakti olduğunu söyledi. Minicik domates tohumlarını elime aldım. Tohumlar, domates çekirdeklerinin kurutulmuş hâliydi. "Ata tohumundan yetiştirilen ürünler doğal, lezzetli ve daha besleyici olur." dedi babam. Geçen seneden hazırladığı domates tohumlarını viyol denilen, bölmeleri toprak dolu kaplara koyup suladık. Bir hafta sonra tohumlarımız çimlendi. Biraz büyümelerini bekledik ve tohumlar fide oldu. Fideleri bahçedeki toprakla buluşturduk. Fideler önce çiçek açtı, sonra yeşil domateslere dönüştü. Bugünlerde sabırsızlıkla kızgın güneşin domatesleri kırmızılaştırmasını bekliyorum.

Zehra Şahin
7 yaş, Bursa

Karpuz Çekirdekleri

Ben bu yıl haziran ayının başında karpuz ektim. Kurutulmuş karpuz çekirdeklerini toprağa koyup üstünü kapattım. Çünkü karpuz çekirdekleri karpuzun tohumudur. Belli aralıklarla onları suladım. Haziranın ortasında karpuz bitkisinin yaprakları gözükmeye başladı. Temmuz ayının başında ise minik minik karpuzlar oluştu. Gün geçtikçe büyüdüler ve şimdi kocaman oldular. Onları yedik, tatları çok güzeldi. Kendi yetiştirdiğinin tadı bir başkadır.

Perihan Kuzu
9 yaş, Aydın

Tohum Gözlemi

Tohumlar ekildiğinde filiz veren, sonra da bitkiye dönüşen tanelerdir. Çoğu bitkinin tohumu vardır. Hatta yediğimiz meyvelerin çekirdekleri de birer tohumdur. Tohumları gözlemlemek için mısır, hurma ve mercimek tohumu ektim. İlk olarak mısır tohumu filizlendi. Ondan bir iki gün sonra ise mercimek filizlendi. Ancak hâlâ hurma tohumu filizlenmedi. Sanırım hurma tohumu daha geç filizleniyor.

Defne Zeynep Demir
9 yaş, Bursa